

Iktatószám

Budapestre vonatkozó ujságcikkek

Szerző

Cím *Akták a népszínházi vásárról.*Forrás: *A Nap.*

Bp.

1910 W/27

AKTÁK

a népszínházi vásárról

Igy történt a kótyavetye!

A vizsgálóbíró előtt ma színre került a Népszínház elkótyavetyélése. Sokaig huzódoztak, fáztak Wekerléék az ő bűneiket leleplező röpirat szerzőjének törvény elé állításától, de mégis kénytelenek voltak a sajtópörrel. Az aktákból most már egészen hitelesen ki lehet hámozni a Népszínház gyalázatos elkótyavetyelésének történetét. *Apponyi* bűnei közt szerepel az a szégyenletes vásár, amelylyel a különben is súlyedő Nemzeti Színházat megbénította. A vétel hullámai fölcaptak egy főhercegig is, akinek táviratát éppen jókor értette félre a szakállas kultusz bajnok. *A Nap* annak idején a nyilvánosság elé vitte a Népszínház megsemmisítésének botrányos részleteit. Most az akták a vizsgálóbíró előtt fekszenek s érdekes tudni, hogy mondják el az iratok a Népszín-

ház eladásának történetét. Így történt.

1908 március havában *Almády Géza* fővárosi tanácsnok fölkereste *Máder Raoult*, a Népszínház egyik igazgatóját. Röviden ezt mondta neki:

— Uram, önnek a Népszínházban rosszul megy.

— *Nem* — felelte *Máder*.

— Akkor rosszul fog menni, — folytatta *Almády*.

— Rosszul se fog menni, — jegyezte meg hidegen *Bálint Dezső*, a társigazgató.

Most *Almády* bőbeszédű lett:

— Közlöm önökkel, hogy a kultuszminiszterium megbízásából színházat keresek a Nemzetinek. Csínáljanak számadást holnapra, hogy mennyiért hajlandók átadni a Népszínházat? Figyelmeztetem, hogy fölhatalmazásom van arra is, hogy *Beöthy Lászlóval* és a Fővárosi Orfeummal is tárgyaljak.

Almády elment és várta másnapra az ajánlatot, ami azonban nem jött meg. Erre *Hegedüs Géza* fogalmazó telefonon megkérdezte *Bálint Dezsőt*, miért nem nyújtották be az ajánlatot? *Bálint* azt felelte, hogy nem is fogják beküldeni. Néhány nappal később *Molnár Viktor* államtitkár ezt mondta *Mádernek*:

— Kérem, elejtettük a Népszínház átvételének tervét.

Majdnem három hónapig csönd volt ezután. Junius 25-ikén a következő levelet kapta *Máder*:

Molnár Viktor államtitkár ur öméltósága megbízásából fölkérem, legyen szíves öt holnap hivatalos helyisé-

gében fölkeresni. Tisztelettel

dr. Csathó Kálmán
fogalmazó.

Máder fölment *Molnár*hoz, aki így fogadta:

— A Népszínházat megvesszük. Tessék ajánlatot tenni!

És nyomatékmal hozzátette, hogy a színházat át *kell* adnia. *Máder* elmondta a dolgot *Bálint*nak és egészen komolyan fűzte hozzá:

— Ugylátszik, ez az *Apponyi* azért akarja

megvenni a Népszínházat, mert előadtuk *Beregi Oszkár*val *Az ember tragédiáját*. *Apponyi* félti a konkurrenciától a Nemzeti Színházat.

És aztán egy-kettőre megtörtént a csuf alku. Most, hogy ez a kulturbotrány hivatalosan is konstatálva van, megkérdeztük *Bálint Dezsőt*, miért adták át a Népszínházat. *Bálint* azt válaszolta, hogy *nem ők ajánlották az üzletet*, a kormány kényszerítette őket a vásárra. Már csak azért se akarhatták eladni a színházat, mert akkor éppen jól látogatták. A híres *udvari páholy* ügye pedig úgy áll, hogy az 1908-ban júliustól december végéig kiírt bérletet a színház átadása előtt két hónappal vissza kellett fizetni a belügyminiszteriumnak. Ez a Népszínház elsüllyesztésének hiteles és szomorú históriája.

Kihallgatták Habár Mihályt

A Wekerle-kormány panamájának leleplezőjét, *Habár Mihályt*, különben ma hallgatta ki *Szlavek* vizsgálóbíró. Elsősorban a gróf *Apponyi Albert* által emelt vádra került a sor. A Népszínház botrányos átvételének körülményeit *Habár bizonyítani kívánja*. A mai kihallgatás több mint három óra hosszat tartott. *Habár* arra kérte a vizsgálóbírót, hogy a holnapi napra tanuképp beidézzet *Wekerle Sándor*, gróf *Apponyi Albert* s a többi tanuk kihallgatása után *ujból hallgassa őt ki*, hogy ellenészrevételeit megtehesse. A vizsgálóbíró a bevádolt szerző kérését teljesítette s őt a tanuk kihallgatása után újra be fogja idézni.

492

Népszínház

"1908"